

доказателство за това твърдение. Но не е излишно да се приведат още доказателства, отнасящи се конкретно за тази теза.

В индексната концепция предпочитан "съизмерител" е цената. Тя може да бъде както от базов период, така и от индексирван период, дори и от някакъв друг период. В последния случай цените се наричат съпоставими или постоянни. Самото "съизмерване" се извършва чрез умножаване на определен брой единици на някакво благо по съответната цена за единица количество. Независимо каква цена е избрана, независимо за кой период от време е, тя не може да изпълнява функцията си на "съизмерител" по проста причина, че действието умножение в аритметиката е само съкратен начин на сумиране и нищо повече. Ако човек си купи от магазина 3 кг сирене по 4 лв. = 12 лв. и 2 л мляко по 1.50 лв. = 3 лв., не е извършено съизмерване. Просто 12 лв. е цената на 3 елемента¹⁴ от благо "сирене", а 3 лв. - цената на 2 елемента от благо "мляко", защото всеки елемент от благо "сирене" притежава значение по признака "цена", равно на 4, а всеки елемент от благо "мляко" равно на 1.5. Иначе казано, по този начин просто са изказани следните равенства: $4 \text{ лв.} + 4 \text{ лв.} + 4 \text{ лв.} = 3 \times 4 \text{ лв.} = 12 \text{ лв.}$ и $1.5 \text{ лв.} + 1.5 \text{ лв.} = 2 \times 1.5 \text{ лв.} = 3 \text{ лв.}$ Ако се допусне, както по същество твърдят икономистите, включително индексолозите, че с 3 кг не е означен броят на 3 елемента, с 2 л - броят на 2 елемента от множеството на тези блага, тогава килограмите ще означават свойството "маса на сиренето", а литрите - свойството "вместимост на млякото". В този случай 3 кг сирене по 4 лв. ще бъде равно на 12 килограмолева, а 2 л мляко по 1.5 лв. - на 3 литролева. Очевидно човекът, който е пазарувал, няма да може да си плати сметката от 15 лв., защото наистина не могат да се сумират числа с различна дименсия - килограмолева, литролева¹⁵ и т.н. Очевидно е, че твърдението в т. 3.2.2 е безсмислено.

Заслужава си да се поумува още върху използваната вече като пример СС, състояща се от благата сирене, мляко, плат и хладилници. Те могат да са предназначени за пазара, където да се продадат, т.е. това да е СС, състояща се от съответните продадени стоки. В този случай всички проблеми, които възникват с разбирането за еднородна и разнородна СС в индексната концепция, възникват и в тази СС. Но за да стигнат до пазара, потребителските стоки трябва да бъдат превозени. Така вече те се представят като СС на

¹⁴ За да се разбере по-добре смисълът на елемент на определен продукт, Хр. Въжаров въвежда понятието "екземпляр на съответния продукт" (Въжаров, 1998, с. 142).

¹⁵ В този случай, по аналогия на примера на М. Клайн (1988, с. 56-57), ако купувачът не е вникнал в абстракцията на едно от най-елементарните математически понятия - числото, той спокойно може да поиска от продавача 12 кг сирене и 3 л мляко, защото може съвсем резонно да се запита по силата на каква логика 3 кг сирене по 4 лв. е равно на 12 лв., а не на 12 кг сирене, и т.н.